

Izvirne slovenske slikanice

Oktobra 2019 je bila podelitev nagrade in dveh posebnih priznanj za najboljše izvirne slovenske slikanice. Posebni priznanji sta prejeli avtorska slikanica Lile Prap *Ptiči?! in Petelinček prebudi upanje* Vesne Radovanovič z ilustracijami Kristine Krhin.

Vir: Naslovnica slikanice Andreje Peklar *Luna in jaz*

Nagrajena slikanica Andreje Peklar ***Luna in jaz*** (2019, KUD Sodobnost International) je pesnitev o deklici, ki opazuje Luno in se z njo pogovarja, pri čemer ji pomagata njeni plišasti igrači, zajec in medvedek. Skozi pesnitev deklica doživi Lunine mene (Luna je najprej tanka, nato se skriva, se prebujata in na koncu spet polno blešči). Slikanica je lahko dobra motivacija za branje in opazovanje ilustracij tudi v nižjih razredih OŠ, čeprav sodi bolj v vrtčevsko obdobje.

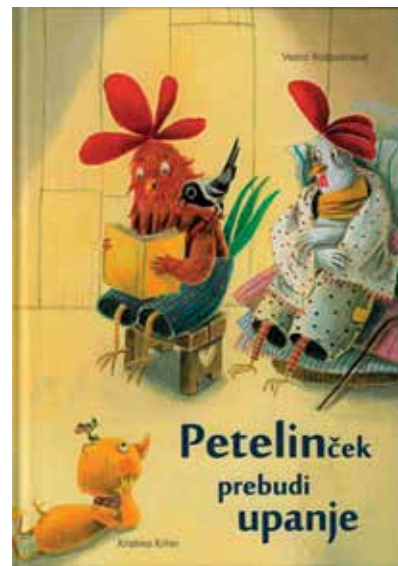
Ptiči?! (2019, Mladinska knjiga založba) Lile Prap sodijo v serijo prepoznavnih leposlovno-informativnih slikanic, ki jih avtorica izdaja že vse od leta 2002, ko je izšla njena prva tovrstna slikanica *Zakaj?! (avtoričine knjige so prevedene v 38 jezikov).* Osnovna poetika Lile Prap temelji

Vir: Naslovnica slikanice Lile Prap *Ptiči?!*

na besednih igrah, pri čemer avtorica namerno krši glasoslovne, oblikoslovne in/ali skladenjske jezikovne pravine. Igrivost izrazja in nonsens ustvarjata humorno razpoloženje in sta tista elementa avtoričine ustvarjalnosti, ki kažeta na duhovitost in kakovost njenih knjig. V najnovejši slikanici so predstavljene različne lastnosti ptičev, pri čemer je ob posamezni lastnosti upodobljena vrsta ptice, ki ima opisano lastnost najbolj izrazito (npr. ptiči so najboljši letalci med živimi bitji – upodobljen je orel; vsi ptiči ne znajo leteti – upodobljen je dodo; nekateri ptiči so se naučili plavati – upodobljeni so pingvini; samo ptiči imajo perje – upodobljen je pav ...), ta del slikanice prinaša informativno besedilo. Ob njem pa se v slikanici pojavljata še dva dela: pogovori med kokošjo, petelinom in piščanci – gre za zabavne dialoge, pisane v stripovskih oblačkih (npr. da je Frančkov oče, ki leta z jadralskim letalom, najboljši letalec; mali piščanec pa sprašuje, če bo lahko preletel pol sveta, ko zraste), dialogi se začnejo že na sprednjem veznem listu in se končajo na zadnjem veznem listu; tretji del slikanice

predstavlja različne besedilne vrste z zabavnimi vsebinami, ki so umeščene na dno dvojnih strani. Predstavljeni so opis, dnevnik, pesem, spominska zgodba, dramski prizor, pritožba, pismo, intervju, sporočilo na družbenem omrežju ... Gre torej za različne medpredmetne povezave, ki jih lahko učitelj izkoristi pri obravnavi takšne slikanice.

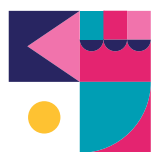
Vir: Naslovnica slikanice Vesne Radovanovič in Kristine Krhin *Petelinček prebudi upanje*

Petelinček prebudi upanje (2019, Ajda, IBO Gomboc) Vesne Radovanovič z ilustracijami Kristine Krhin je peta slikanica v seriji o petelinčku (doslej jih je izšlo šest), ki je dober srčen, pošten, prijazen ... V vsaki slikanici je v ospredju ena tema, npr. bolezen, prijateljstvo, zaupanje, domišljavost ... predstavljena kot zaokrožena celota skozi živalsko pravljico, živali so postavljene v antropomorfne položaje, saj zgodbe govorijo bolj o ljudeh in našem ravnanju, kakor pa

o ravnanju živali. Književni prostor je kmetija, na kateri živi petelinček (recimo temu v razširjeni družini), književni čas je kratek (nekaj dni). V izbrani slikanici je izpostavljena tema staranja (bolezni), pri čemer se petelinček izkaže za zelo sočutnega in hkrati literarni lik, ki išče rešitev problema. Stari petelin je bolan, vse živali na kmetiji so žalostne: »Bije mu zadnja ura – le kaj to pomeni, se je spraševal petelinček, ki nikakor ni mogel mimo kokoši, ne da bi jih slišal.« Na dvostranski ilustraciji lahko

mladi bralec opazuje različne ure (ilustracija predstavlja dobesedni pomen frazema). A petelinček si je srčno želel pomagati staremu petelinu, zato je vzel svojo najljubšo knjigo in mu jo začel brati. Vsak dan mu je prebral vsaj eno zgodbo, včasih so ga prišle poslušat tudi druge živali (na tem mestu je zanimiva ilustracija upodobljenih živali, ki z žarom in nasmejanimi obrazi poslušajo petelinčkovo branje). Staremu petelinu se je zdravstveno stanje izboljšalo, tudi sam je kdaj petelinčku

povedal kakšno zanimivo zgodbo in tako sta postajala vedno bolj povezana. Stari petelin je nekega dne petelinčku zaupal, da bi želel še enkrat zakikirikati v pozdrav vzhajajočemu soncu. Petelinček se je s pomočjo drugih živali potrudil in petelina naložil na voz ter ga zgodaj zjutraj odpeljal na travnik, kjer sta skupaj zakikirikala soncu v pozdrav. Slikanica kar kliče k pogovoru o odnosih med generacijami in o odnosu posameznika do branja.

**Kulturni
bazar**
2020

9. aprila 2020

v Cankarjevem domu v Ljubljani

ŠTIHOVA DVORANA

16.00–17.30

KONS – PLATFORMA ZA SODOBNO RAZISKOVALNO UMETNOST, PREDSTAVITEV PROJEKTA

Izvajajo: sodelavci v projektu KONS: Zavod Kersnikova, Zavod Projekt Atol, Zavod Aksioma, Društvo Ljudmila, Zavod Cona Ljubljana; Univerza v Novi Gorici – Akademija umetnosti; Mladinski center Velenje; LokalPatriot, Novo mesto; Mladinski kulturni center Maribor

konS – Platforma za sodobno raziskovalno umetnost je projekt devetih partnerskih organizacij iz vse Slovenije, namenjen spodbujanju prebojnih umetniških stvaritev. V okviru projekta bomo med drugim spodbujali ustvarjalnost otrok in mladih, in sicer v t. i. vozliščih, ki so vzpostavljena v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Novi Gorici in Velenju, v katerih potekajo različni projekti raziskovalnega učenja (delavnice, umetniški projekti itd.). Otroci in mladi bodo imeli v vozliščih dostop do najsodobnejših znanj in opreme, spoznavali bodo načela novih tehnologij in govorili o njihovem učinku. V vozliščih bodo nastajale skupnosti otrok in mladih, ki bodo delile iste vrednote: naredi sam (*do it yourself*), naredimo skupaj (*do it together*), učenje skozi igranje (*learning by playing*), tudi če pogrešiš (*fail better*). Predstavniki projekta *konS – Platforma za sodobno umetnost* bodo na strokovnem usposabljanju predstavili pomen vozlišč za ustvarjanje sodobne raziskovalne umetnosti, strokovni delavci pa se boste lahko preizkusili v eni od umetniško-tehniških delavnic.